

УДК [658.114.2:378]:[332.14:330.341.1]

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-12-22>**Слинько М. Ю.**

кандидат економічних наук (PhD),
доцент кафедри економіки та управління,
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1096-7947>

Mykola Slynko

Cherkasy State Technological University

Сергієнко О. А.

кандидат економічних наук (PhD),
доцент кафедри маркетингу,
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5061-4287>

Oleksandr Serhienko

Cherkasy State Technological University

ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА БІЗНЕСУ ТА ОСВІТИ В РЕГІОНАЛЬНІЙ ІННОВАЦІЙНІЙ ПОЛІТИЦІ

EVOLUTION OF THE CONCEPT OF STRATEGIC PARTNERSHIP BETWEEN BUSINESS AND EDUCATION IN REGIONAL INNOVATION POLICY

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз еволюції концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти в контексті формування й реалізації регіональної інноваційної політики. Висвітлено трансформацію моделей взаємодії від фрагментарних та епізодичних форм співпраці до інституціоналізованих, стратегічно орієнтованих і мережево-екосистемних підходів. Розкрито зміну ролей ключових стейкхолдерів регіонального розвитку, де освіта виступає платформою генерації та дифузії знань, а бізнес – каталізатором їх комерціалізації. Виокремлено шість етапів еволюції партнерства та обґрунтовано їх відображення у регіональній інноваційній політиці. Особливу увагу приділено перспективам стратегічного партнерства в умовах повоєнного відновлення регіонів України, розвитку інноваційного підприємництва, соціальних інновацій і формування конкурентоспроможного людського капіталу.

Ключові слова: стратегічне партнерство, бізнес та освіта, регіональна інноваційна політика, дуальна освіта, інноваційна екосистема, людський капітал.

Abstract. The article provides a comprehensive and systematic analysis of the evolution of the concept of strategic partnership between business and education within the framework of regional innovation policy. It examines the transformation of interaction models from fragmented and episodic cooperation typical of the industrial economy to institutionalized, strategically oriented, network-based, and ecosystem-driven approaches characteristic of the knowledge-based and innovation-driven economy. The study highlights profound changes in the roles of key stakeholders in regional development, where education acts not only as a provider of qualified human capital but also as a core platform for knowledge generation, accumulation, diffusion, and innovation co-creation, while business performs the function of a catalyst for commercialization, scaling, and practical implementation of innovations. Six main stages of partnership evolution are identified, reflecting shifts in dominant economic paradigms, institutional frameworks, governance mechanisms, and regional policy priorities. Special attention is paid to the integration of strategic partnerships into regional development strategies, smart specialization frameworks, cluster initiatives, innovation infrastructure development, and public-private partnership mechanisms. The article substantiates that strategic partnerships contribute to reducing structural mismatches between labor market demand and educational outcomes, fostering flexible educational trajectories, dual education models, and lifelong learning systems. The research emphasizes the growing importance of strategic partnerships in the context of post-war recovery, green and digital transformation of regions, development of innovation entrepreneurship, social innovation, and strengthening territorial cohesion. Strategic partnership is conceptualized as a key mechanism for aligning educational, entrepreneurial, and public interests, enhancing human and social capital, strengthening regional innovation ecosystems, increasing resilience to external shocks, and ensuring sustainable, inclusive, and long-term regional development. The findings provide a theoretical basis for improving regional innovation policy instruments and designing effective models of cooperation between business, education, and public authorities.

Keywords: strategic partnership, business and education, regional innovation policy, dual education, innovation ecosystem, human capital.

Постановка проблеми. У сучасних умовах поглиблення глобалізаційних процесів, цифрової трансформації економіки та переходу до моделі розвитку, заснованої на знаннях й інноваціях, суттєво зростає роль людського капіталу як ключового чинника регіональної конкурентоспроможності. Відповідно, система освіти та

бізнес-сектор дедалі частіше розглядаються не як автономні підсистеми, а як взаємопов'язані елементи регіональних інноваційних екосистем, здатні забезпечувати генерацію, поширення та комерціалізацію знань.

Водночас динамічні зміни на ринку праці, зумовлені технологічними зрушеннями, розвитком цифрових плат-

форм, поширенням нестандартних форм зайнятості та необхідністю постійного оновлення компетенцій, актуалізують проблему узгодженості між освітніми результатами та реальними потребами економіки регіонів. У цих умовах традиційні, фрагментарні форми співпраці між закладами освіти та бізнесом виявляються недостатньо ефективними, що зумовлює потребу у формуванні довгострокових, інституційно закріплених та стратегічно орієнтованих моделей взаємодії.

Регіональна інноваційна політика відіграє ключову роль у створенні сприятливих умов для розвитку стратегічного партнерства бізнесу та освіти, оскільки саме на регіональному рівні відбувається концентрація виробничого, науково-освітнього та інноваційного потенціалу. У цьому контексті стратегічне партнерство постає не лише як інструмент підготовки кваліфікованих кадрів, а як важливий механізм реалізації регіональних інноваційних стратегій, смарт-спеціалізації, структурної модернізації економіки та підвищення її стійкості до зовнішніх викликів.

Особливої актуальності проблема стратегічного партнерства бізнесу та освіти набуває в умовах повоєнного відновлення регіонів України, коли стратегічне партнерство бізнесу та освіти розглядається як один із ключових чинників відновлення економічного потенціалу, розвитку інноваційного підприємництва, соціальних інновацій та формування нової якості людського капіталу.

Таким чином, вважаємо, що поглиблений аналіз еволюції концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти є надзвичайно актуальним в умовах сьогодення і його необхідність зумовлюється потребою наукового осмислення трансформації моделей взаємодії ключових стейкхолдерів регіонального розвитку, визначення їх ролі у формуванні інноваційних екосистем, а також обґрунтування ефективних механізмів інтеграції освітніх, підприємницьких і публічних інтересів у межах регіональної інноваційної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фундаментальні підходи до взаємодії освіти та бізнесу сформувалися в межах теорії національних і регіональних інноваційних систем. Зокрема, у класичній праці з теорії інновацій «The Economics of Industrial Innovation» [1] К. Фрімен і Л. Соєте підкреслюють центральну роль знань у процесі інноваційного розвитку, визначаючи, що освіта, наукові дослідження та експериментальні розробки виступають фундаментальними факторами економічного зростання та інноваційної активності, тоді як капіталовкладення стають лише проміжним елементом у цих процесах [2].

Подальший розвиток отримала модель «Triple Helix», запропонована Г. Ецковіцем і Л. Лейдесдорфом, де університет розглядається як повноцінний суб'єкт інноваційної економіки поряд із бізнесом і державою [3].

У європейському контексті значну увагу приділено регіональному виміру партнерств у межах стратегій смарт-спеціалізації (The Smart Specialisation Community of Practice, S3 CoP), що закріплено в документах Європейської комісії [4].

Українські дослідники розглядають партнерство бізнесу й освіти як умову розвитку інноваційної економіки та регіональної конкурентоспроможності. Так, у своїй науковій статті «Сучасні підходи щодо здійснення вза-

ємодії академічної науки, освіти і промислового виробництва» О. Амоша та співавтори звертають увагу на суттєві інституційні бар'єри, які перешкоджають ефективній кооперації науки, освіти та виробничого сектору, зокрема дефіцит узгоджених норм, механізмів координації й стимулів для інтеграції інституцій [5].

Л. Федулова аналізує сутність інноваційних екосистем університетів, їх ключові складові та особливості взаємодії, обґрунтовує роль університету як активного учасника інноваційної взаємодії з бізнесом та іншими стейкхолдерами [6]. Також у науковій статті «Стратегічні напрями розвитку університетів у системі інноваційний перетворень» Л. Федулова аналізує роль університетів у концепції «потрійної спіралі» (університет – бізнес – держава) та пропонує умови її реалізації в Україні [7, с. 229-231].

Дослідження функціонування дуальної освіти як ефективної форми партнерства вищих навчальних закладів і бізнес-структур представлено у статті О. Ярошенко, де розкрито роль дуальної освіти у забезпеченні практичної підготовки випускників і встановленні зв'язків із роботодавцями [8]. Аналіз ділового партнерства закладів освіти та підприємств у процесі впровадження дуальної форми здобуття освіти здійснено у дослідженні Н. Тюхтенко, в якому авторка доводить, що ефективне управління діловим партнерством закладів освіти та підприємств у межах дуальної форми здобуття освіти є ключовою передумовою формування сучасних компетентностей, розвитку інноваційних підходів до навчання та підвищення конкурентних переваг бізнесу [9].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте, незважаючи на зростання наукового інтересу до проблематики взаємодії бізнесу та освіти, у наукових дослідженнях недостатньо систематизовано еволюцію концептуальних підходів до стратегічного партнерства бізнесу й освіти саме в контексті регіональної інноваційної політики. Переважна частина наукових робіт зосереджується на окремих інструментах співпраці або галузевих прикладах, тоді як цілісне бачення трансформації моделей партнерства – від лінійних та епізодичних форм до мережових і екосистемних – потребує подальшого теоретичного осмислення.

Мета статті: проаналізувати еволюцію наукової та практичної концепції стратегічного партнерства між бізнесом і освітою у контексті регіональної інноваційної політики, виявити основні тенденції, виклики та перспективи впровадження ефективних механізмів співпраці.

Виклад основного матеріалу. Еволюція концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти в регіональній інноваційній політиці відображає глибинні трансформації моделей економічного розвитку, управління знаннями та просторової організації інноваційних процесів. У сучасних умовах глобальної конкуренції, цифровізації та переходу до економіки знань взаємодія між системою освіти та бізнес-сектором розглядається не як допоміжний елемент регіонального розвитку, а як ключовий інституційний механізм формування інноваційного потенціалу територій.

Доцільно відзначити, що появі стратегічного партнерства бізнесу та освіти передували інші форми співпраці закладів освіти і бізнесу, до яких слід віднести

одноразові заходи (ярмарки вакансій, майстер-класи, гостьові лекції, консультації, експертне оцінювання, участь у дорадчих комітетах, спонсорство) й регулярні заходи з укладанням договірних відносин (стажування викладачів, практика здобувачів освіти, участь бізнесу в розробці освітніх програм, фінансування навчальних і дослідницьких проєктів). Стратегічне партнерство бізнесу та освіти передбачає спільні дослідження, спільні навчальні програми, взаємне залучення до управління університетом та бізнесом тощо [10].

Опрацювання змісту наукових статей низки авторів дозволило зробити висновки щодо еволюції концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти. Зауважимо, що початкові форми взаємодії бізнесу та освіти формувалися в межах індустріальної моделі економіки, яка була характерною до 80-х років ХХ ст., та мали фрагментарний, здебільшого прикладний характер. Освітні заклади виконували функцію підготовки кадрів відповідно до поточних потреб підприємств, а співпраця зводилася до практик, стажувань і епізодичного фінансування навчальних програм. У регіональній політиці такий підхід відображав логіку лінійної моделі інновацій, де знання генеруються в науці, передаються через освіту і лише на завершальному етапі впроваджуються бізнесом [11].

Подальший розвиток постіндустріальної економіки (80-90-ті роки ХХ ст.) та зростання ролі людського капіталу зумовили переосмислення ролі освіти як активного учасника інноваційних процесів. У регіональному вимірі це супроводжувалося усвідомленням того, що конкурентоспроможність територій залежить не стільки від наявності матеріальних ресурсів, скільки від здатності формувати, утримувати та комерціалізувати знання [12].

Початок ХХІ ст. характеризується появою «економіки знань», що зумовило перехід від епізодичної співпраці освіти і бізнесу до інституціоналізованого партнерства, що означало формування розуміння необхідності системної взаємодії між університетами, бізнесом та органами влади. Це знайшло відображення в концепції «потрійної спіралі» (університет – бізнес – держава), яка заклала теоретичні засади стратегічного партнерства як довгострокового, взаємовигідного та цілеспрямованого процесу [3].

У цьому контексті освіта починає виконувати не лише освітню, а й інноваційну та підприємницьку функції. Університети трансформуються в регіональні інноваційні хаби, центри трансферу технологій, бізнес-інкубатори, які безпосередньо впливають на соціально-економічний розвиток регіонів. Бізнес, у свою чергу, виступає не лише споживачем кадрів, а й активним співтворцем освітніх програм, дослідницьких проєктів та інноваційної інфраструктури [13; 14].

Подальша еволюція концепції партнерства бізнесу та освіти пов'язана з інтеграцією стратегічного партнерства бізнесу та освіти в систему регіонального стратегічного управління. Партнерство набуває довгострокового характеру та орієнтується на досягнення спільних стратегічних цілей регіонального розвитку: підвищення інноваційної спроможності, структурну модернізацію економіки, розвиток смарт-спеціалізації та зміцнення соціальної згуртованості.

У межах сучасної регіональної інноваційної політики стратегічне партнерство розглядається як інстру-

мент узгодження інтересів ключових стейкхолдерів та зниження асиметрії між попитом і пропозицією на ринку праці та знань. Як відзначають М. Сагайдак й І. Сімгаш, до ключових стейкхолдерів слід віднести:

1) освітянське та наукове середовище – мережу закладів освіти та наукових установ;

2) бізнес-структури;

3) організації національного рівня та державні установи, що здійснюють свою діяльність у забезпеченні якості вищої освіти;

4) організації міжнародного рівня [15].

Зауважимо, що стратегічне партнерство стейкхолдерів бізнесу й освіти виявляється шляхом спільного прогнозування потреб у компетенціях, формування гнучких освітніх траєкторій, розвитку дуальної освіти та безперервного навчання впродовж життя.

На сучасному етапі еволюції концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти домінують мережеві та екосистемні підходи. Взаємодія бізнесу та освіти виходить за межі двосторонніх відносин і розгортається в межах регіональних інноваційних екосистем, що включають наукові установи, стартапи, креативні індустрії, громадянське суспільство та органи публічної влади [10].

Зауважимо, що освіта в цій системі виконує роль платформи генерації та дифузії знань, а бізнес виконує роль каталізатора їх комерціалізації. Стратегічне партнерство набуває гнучкого, адаптивного характеру, орієнтованого на співтворення інновацій, ширше управління ризиками та розвиток регіональної ідентичності. У регіональній інноваційній політиці це відображається в підтримці кластерних ініціатив, публічно-приватних партнерств, проєктів смарт-спеціалізації та соціальних інновацій.

Доцільно відзначити, що, на нашу думку, у перспективі стратегічне партнерство бізнесу та освіти дедалі більше розглядатиметься як ключовий чинник повоєнного відновлення, зеленої та цифрової трансформації регіонів, а також розвитку соціального підприємництва. Його ефективність залежатиме від якості інституційного середовища, рівня довіри між партнерами та здатності регіональної влади інтегрувати освітні та інноваційні пріоритети в єдину довгострокову стратегію розвитку.

Вважаємо, що для систематизації теоретичних підходів і узагальнення трансформаційних змін у взаємодії бізнесу та освіти доцільно представити еволюцію концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти в регіональній інноваційній політиці у вигляді таблиці, що дозволить комплексно відобразити зміну економічних моделей, інституційних форм взаємодії, ролей ключових стейкхолдерів та інструментів регіонального управління інноваційним розвитком (табл. 1).

У табл. 1 послідовно відображено шість етапів еволюції концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти в регіональній інноваційній політиці, кожен з яких характеризується специфічним поєднанням економічних умов, інституційних механізмів і стратегічних пріоритетів.

Перший етап – фрагментарної взаємодії – відповідає індустріальній моделі економіки та характеризується несистемною співпрацею між закладами освіти і бізнесом. У цей період освіта виконувала переважно функцію підготовки робочої сили, тоді як бізнес висту-

Таблиця 1 – Еволюція концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти в регіональній інноваційній політиці

Етап еволюції	Домінуюча економічна модель	Характер взаємодії бізнесу та освіти	Роль освіти	Роль бізнесу	Відображення в регіональній інноваційній політиці
Фрагментарна взаємодія (до 1980-х рр.)	Індустріальна економіка	Епізодична, несистемна співпраця (практики, стажування, підготовка кадрів)	Підготовка робочої сили	Споживач кадрів	Орієнтація на галузеву спеціалізацію, лінійна модель інновацій
Функціональне партнерство (1980-1990-ті рр.)	Перехід до постіндустріальної економіки	Регулярна співпраця за окремими напрямками (замовлення на кадри, спільні програми)	Освітня + частково дослідницька функція	Замовник компетенцій	Формування елементів регіональної інноваційної інфраструктури
Інституціоналізоване партнерство (2000-ті рр.)	Економіка знань	Системна, довгострокова взаємодія	Освітня, інноваційна, підприємницька	Співтворець знань і інновацій	Реалізація моделі «потрійної спіралі», розвиток університетів як регіональних інноваційних центрів
Стратегічне партнерство (2010-ті рр.)	Інноваційно орієнтована економіка	Узгоджене стратегічне співробітництво	Формування людського капіталу та інноваційних компетенцій	Інвестор у знання та інновації	Інтеграція освіти та бізнесу в регіональну стратегію розвитку, смарт-спеціалізація
Мережево-екосистемна модель (з 2020-х рр.)	Цифрова та зелена економіка	Мережеве, гнучке, багатостороннє партнерство	Платформа генерації та дифузії знань	Каталізатор комерціалізації інновацій	Формування регіональних інноваційних екосистем, кластери, публічно-приватні партнерства
Трансформаційне партнерство (перспективний етап) (повоєнний та майбутній період)	Стійкий та інклюзивний розвиток	Співтворення соціально-економічних трансформацій	Агент регіональних змін і відновлення	Партнер у відбудові та інноваціях	Використання партнерства як інструменту повоєнного відновлення та соціальних інновацій

Джерело: розроблено авторами на основі [10; 13–17]

пав пасивним споживачем кадрів, а регіональна інноваційна політика орієнтувалася на лінійну модель інноваційного розвитку.

Другий етап – функціонального партнерства – формується в умовах переходу до постіндустріальної економіки. Взаємодія між освітою та бізнесом набуває регулярного характеру, з'являються перші спроби узгодження освітніх програм із потребами регіонального ринку праці. У регіональній політиці це супроводжується становленням елементів інноваційної інфраструктури.

Третій етап – інституціоналізованого партнерства – пов'язаний із розвитком економіки знань та поширенням концепції «потрійної спіралі». Університети трансформуються в активних учасників інноваційних процесів, виконуючи освітню, наукову та підприємницьку функції. Бізнес починає брати участь у співтворенні знань та інновацій, а регіональна інноваційна політика орієнтується на підтримку системної взаємодії ключових акторів.

Четвертий етап – стратегічного партнерства – характеризується інтеграцією співпраці бізнесу та освіти

у регіональній стратегії розвитку. Партнерство набуває довгострокового характеру та спрямовується на досягнення стратегічних цілей, зокрема підвищення інноваційної спроможності регіонів, реалізацію смарт-спеціалізації та модернізацію економічної структури.

П'ятий етап – мережево-екосистемної моделі – відображає сучасні тенденції розвитку інноваційних екосистем. Взаємодія бізнесу та освіти розгортається у форматі багатосторонніх мереж, що включають наукові установи, стартапи, органи влади та громадянське суспільство. Освіта виконує роль платформи генерації та поширення знань, а бізнес – каталізатора їх комерціалізації.

Окремо в таблиці виокремлено перспективний трансформаційний етап, пов'язаний із повоєнним відновленням та переходом до моделі сталого й інклюзивного розвитку. На цьому етапі стратегічне партнерство бізнесу та освіти розглядається як інструмент глибоких соціально-економічних трансформацій, спрямованих на підвищення стійкості регіонів, розвиток соціальних інновацій і формування нової якості людського капіталу.

Висновки. Еволюція концепції стратегічного партнерства бізнесу та освіти засвідчує перехід від лінійних і фрагментарних моделей взаємодії до комплексних, стратегічно зорієнтованих та інституційно закріплених форм співпраці. Для регіональної

інноваційної політики це означає посилення ролі людського та соціального капіталу, зростання значення навчання як інструменту інновацій та підвищення стійкості регіонів до впливу негативних зовнішніх чинників.

Бібліографічний список:

1. Freeman C. & Soete L. *The Economics of Industrial Innovation*. London: Pinter Publishers, 3rd edition, 1997.
2. Van Audenhove L. (2003). Theories on the information society and development: recent theoretical contributions and their relevance for the developing world. *Communicatio*, 29(1-2), 48-67.
3. Etzkowitz H. & Leydesdorff L. (2000). The dynamics of innovation: From national systems and “Mode 2” to a Triple Helix of university – industry – government relations. *Research Policy*, 29(2), 109-123.
4. S3 Community of Practice / European Commission : official website. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/communities-and-networks/s3-community-of-practice/community_of_practice_en.
5. Амоша О.І., Землянкін А.І., Моїсєєв Г.В. Сучасні підходи щодо здійснення взаємодії академічної науки, освіти і промислового виробництва. *Економіка і держава*. 2007. № 3. С. 4-7.
6. Федулова Л. Інноваційна екосистема університету. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2016. № 4. Т. 108. С. 162-177.
7. Федулова Л.І. Стратегічні напрями розвитку університетів у системі інноваційних перетворень. *Стратегія економічного розвитку України*. 2011. № 29. С. 222-232.
8. Ярошенко О. Дуальна форма здобуття вищої освіти як спосіб забезпечення вимог ринку праці до практичної підготовки випускників. *Проблеми освіти*. 2023. № 1 (98). С. 62-77.
9. Тюхтенко Н. Ділове партнерство закладів освіти й підприємств в умовах впровадження дуальної форми здобуття освіти. *Науковий вісник Полісся*. 2023. № 2 (25). С. 33-45.
10. Сагайдак М.П., Прохорова Є.В. Стратегічне партнерство в екосистемі підприємницького університету. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 9. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/44b184e3-a1c5-4cbd-a685-7a1273ab65b1/content>.
11. Ісакова Н.Б. Про інноваційне співробітництво університетів і бізнесу: досвід України. *Наука та наукознавство*. 2022. № 2 (116). С. 24-47.
12. Malecki, E. J. (2000). Knowledge and regional competitiveness. *ERDKUNDE*, 54(4), 334-351.
13. Востряков О.В., Прохорова Є.В. Моделі стратегічного партнерства університетів та бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 74. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5998/5934>
14. Abramo G., D’Angelo C.A., & Di Costa, F. (2018). University-industry research collaboration: a model to assess university capability. *arXiv*. URL: <https://arxiv.org/abs/1811.01763>
15. Сагайдак М.П., Сімгаш І.О. Роль стратегічного партнерства у формуванні та розвитку освітньої екосистеми України. *Вчені записки : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: О. Яценко (голов. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2025. Вип. 38. С. 120-134.*
16. Грабовенко Н.В. Механізми взаємодії держави та бізнесу у сфері вищої освіти. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2020. Вип. 19. С. 144-147.
17. Нестеренко С.С. Роль взаємодії бізнесу та закладів вищої освіти у формуванні регіональних конкурентних переваг. *Економічний простір*. 2021. № 166. С. 35-41.

References:

1. Freeman C., Soete L. (1997). *The Economics of Industrial Innovation*. 3rd ed. London: Pinter Publishers.
2. Van Audenhove L. (2003). Theories on the information society and development: recent theoretical contributions and their relevance for the developing world. *Communicatio*. Vol. 29, No. 1-2. P. 48-67.
3. Etzkowitz H., Leydesdorff L. (2000). The dynamics of innovation: From national systems and “Mode 2” to a Triple Helix of university – industry – government relations. *Research Policy*. Vol. 29, No. 2. P. 109-123.
4. S3 Community of Practice / European Commission. (2024). Smart Specialisation Platform. Available at: https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/communities-and-networks/s3-community-of-practice/community_of_practice_en
5. Amosha O.I., Zemliankin A.I., Moiseiev H.V. (2007) Suchasni pidkhody shchodo zdiysnennia vzaemodiyi akademichnoyi nauky, osvity i promysloвого vyrobnytstva [Modern approaches to interaction of academic science, education and industrial production]. *Ekonomika i derzhava* [Economy and State]. No. 3. P. 4-7.
6. Fedulova L. (2016). Innovatsiyna ekosystema universytetu [Innovation ecosystem of the university]. *Visnyk Kyivskoho nacionalnoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu* [Bulletin of Kyiv National University of Trade and Economics]. № 4. Т. 108. P. 162-177.
7. Fedulova L.I. (2011). Strategic directions of university development in the system of innovative transformations. *Stratehiia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy* [Strategy of Economic Development of Ukraine]. No. 29. P. 222-232.
8. Yaroshenko O. (2023). Dual form of higher education as a way to meet labour market requirements for practical training of graduates. *Problemy osvity* [Problems of Education]. No. 1 (98). P. 62-77.
9. Tiukhtenko N. (2023). Business partnership between educational institutions and enterprises under conditions of dual education implementation. *Naukovi visnyk Polissia* [Scientific Bulletin of Polissia]. No. 2 (25). P. 33-45.
10. Sahaidak M.P., Prokhorova Ye.V. (2025). Strategic partnership in the ecosystem of an entrepreneurial university. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk* [Current Issues of Economic Sciences]. No. 9. Available at: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/44b184e3-a1c5-4cbd-a685-7a1273ab65b1/content>
11. Isakova N.B. (2022). On innovative cooperation between universities and business: the experience of Ukraine. *Nauka ta naukoznavstvo* [Science and Science of Science]. No. 2 (116). P. 24-47.
12. Malecki E.J. (2000). Knowledge and regional competitiveness. *Erdkunde*. Vol. 54, No. 4. P. 334-351.

13. Vostriakiv O.V., Prokhorova Ye.V. (2025) Modeli stratehichnoho partnerstva universytetiv ta biznesu [Models of strategic partnership between universities and business]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society]. Issue 74. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5998/5>
14. Abramo G., D'Angelo C.A., Di Costa F. (2018). University–industry research collaboration: a model to assess university capability. arXiv. Available at: <https://arxiv.org/abs/1811.01763>.
15. Sahaidak M.P., Simhash I.O. (2025) Rol' stratehichnoho partnerstva u formuvanni ta rozvytku osvith'oi ekosystemy Ukrayiny [The role of strategic partnership in the formation and development of Ukraine's educational ecosystem]. *Vcheni zapysky* [Scholarly Notes]. Kyiv: KNEU. Issue 38. P. 120-134.
16. Hrabovenko N.V. (2020) Mekhanizmy vzaemodiyi derzhavy ta biznesu u sferi vyshchoyi osvity [Mechanisms of interaction between the state and business in the field of higher education]. *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini* [Public Administration in Ukraine]. Issue 19. P. 144-147.
17. Nesterenko S.S. (2021) Rol' vzaemodiyi biznesu ta zakladiv vyshchoyi osvity u formuvanni rehional'nykh konkurentnykh perevah [The role of business–higher education interaction in the formation of regional competitive advantages]. *Ekonomichnyi prostir* [Economic Space]. No. 166. P. 35-41.

Стаття надійшла: 17.10.2025

Стаття прийнята: 09.11.2025

Стаття опублікована: 28.11.2025